بخش اول

ضوابط تاسیس و بهره برداری از شرکتهای حمل و نقل بین شهری کالا

فصل اول : تعاریف

ماده ۱ : تعاریف

تعریف کلمات و اصطلاحات بکاربرده شده در این مجموعه ضوابط بشرح زیر می باشد :

الف) سازمان :

منظور از سازمان در این مجموعه ضوابط ، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای می باشد.

ب) اداره کل استان :

منظور از اداره کل استان ، ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده ای سراسر کشور می باشد.

ج) شرکت:

شرکت حمل ونقل جاده ای بین شهری کالا که در این مجموعه ضوابط اختصاراً شرکت نامیده می شود عبارت است از یک شخصیت حقوقی که به منظور تصدی عملیات حمل ونقل جاده ای بین شهری کالا تشکیل شده و از اداره کل استان پروانه فعالیت دریافت می نماید و می تواند برای حمل کالا مطابق با این مجموعه ضوابط برای کلیه ناوگان از مبدا شهرستان مرکزیت شرکت به مقاصد مورد نظر و برای ناوگان ملکی و تحت پوشش خود از تمامی مبادی سراسر کشور بارنامه صادر نماید.

د) اتحاد(کنسرسیوم) حمل و نقل:

عبارت است از فعالیت مشترک دو یا چند شرکت دارای پروانه فعالیت معتبر از طریق انعقاد قرارداد که تحت یک نام واحد مورد تایید سازمان، شبکه ارایه خدمات حمل و نقل کالا تشکیل داده و بر اساس این مجموعه ضوابط مجوز دریافت و فعالیت می‌نمایند.

هـ) حوزه فعالیت:

منظور محدوده جغرافیایی فعالیت شرکت یا شعبه آن است که می تواند در آن محدوده با رعایت این مجموعه ضوابط نسبت به صدور بارنامه اقدام نماید.

و) درجه بندی شهرستانها:

منظور تعیین درجه شهرستانها از نظر حمل و نقلی می باشد . تهران بزرگ (شامل تهران ، اسلام شهر، شهریار، رباط کریم، پاکدشت ، ری و ورامین)، بندرعباس ، ماهشهر (بندر امام)، اهواز، دزفول، اصفهان بزرگ (شامل اصفهان، خمینی شهر، لنجان، شاهین شهر و میمه، نجف آباد، برخوار و دولت آباد، فلاورجان)، مبارکه، تبریز، شبستر (صوفیان)، ارومیه، کرمان، سیرجان، زاهدان، خاش، چابهار، شیراز، مرودشت، مشهد، خواف، نیشابور، سبزوار، تربت حیدریه، بینالود (طرقبه و شاندیز)، بجنورد، همدان، بهار، بیجار، کرمانشاه، ایلام، سمنان، سرخه، یزد، اراک، دلیجان، شازند، ساوه، قزوین، آبیک، دورود، رشت، بندرانزلی، نکا، ساری، آمل، بهشهر و بندر امیرآباد درجه یک و سایر شهرستانها درجه دو محسوب می شوند.

ز) پروانه فعالیت :

مجوزی است که توسط اداره کل استان برای شروع و تداوم فعالیت شرکتهایی که دارای شرایط لازم هستند برای مدت معین صادر می گردد.

ح) وسیله نقلیه ملکی :

وسیله نقلیه عمومی باری با مشخصات فنی مجاز و با ظرفیت ناخالص (مندرج در کارت مشخصات فنی) مطابق ماده ۸ که سند رسمی مالکیت آن به نام شرکت و یا مدیران شرکت (اعم از مدیرعامل یا عضو هیات مدیره با حداقل ۱۰ درصد سرمایه یا سهام شرکت) باشد و در جهت انجام عملیات حمل ونقل کالای شرکت به کار گرفته می شود.

تبصره: شرط داشتن حداقل ده درصد سرمایه یا سهام شرکت برای مدیرعامل یا اعضای هیات مدیره، برای شرکتهای تعاونی الزامی نمی باشد. همچنین شرط داشتن وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت، برای شرکتهای تعاونی الزامی نمی باشد و وسیله نقلیه ملکی در شرکتهای تعاونی می تواند بنام هیات مدیره و یا سهامداران شرکت نیز باشد.

ط) وسیله نقلیه تحت پوشش :

وسیله نقلیه عمومی باری با مشخصات فنی مجاز و با ظرفیت ناخالص (مندرج در کارت مشخصات فنی) که براساس قرارداد فیمابین مالک ناوگان و شرکت به مدت حداقل یک سال تحت پوشش شرکت و یا شعبه آن بوده و در جهت انجام عملیات حمل ونقل کالای شرکت به کار گرفته می شود.

ی) شعبه :

بخشی از شرکت است که به منظور تصدی قسمتی از فعالیتها و بر اساس تفویض اختیار از طرف شرکت فعالیت نموده و بارنامه صادر می نماید .

ک) پایانه عمومی بار (شهرک حمل و نقل) :

مجموعه اماکنی است متشکل از شرکتهای حمل و نقل جاده ای با تاسیسات لازم و واحدهای خدماتی، تعمیرگاهی، انبار و تجاری مربوطه بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان که در آن خدمات مختلف حمل و نقلی اعم از تخلیه، بارگیری، انبارداری و ... ارائه می گردد.

ل) پایانه بار مجازی:

بستر یا فضای مجازی است که در آن مدیریت و برنامه ریزی ناوگان، تسهیل فرآیندهای شناسایی عوامل حمل و نقل جاده ای، نوبت دهی، صدور حواله بارگیری، صدور اسناد حمل، اخذ تاییدیه و ... با اتصال به بانکهای اطلاعاتی مربوط به صورت سیستمی (غیرحضوری) و مجازی انجام می پذیرد.

م) حمل و نقل فوق سنگین:

عملیات حمل و نقلی که مجموع وزن کل وسیله نقلیه با محموله بیش از ۹۶ تن باشد.

ن) حمل و نقل ترافیکی خاص:

عملیات حمل محمولات ترافیکی که ابعاد وسیله نقلیه با محموله دارای طول کل بیش از ۳۰ متر یا عرض بیش از ۵ متر یا ارتفاع بیش از ۶ متر بوده و یا نوع بارگیر آنها بوژی باشد.

س) بازارگاه:

پلتفرمی تحت وب می باشد که تعاملات، مذاکرات و انجام توافقات و قراردادها جهت فروش خدمات حمل و نقل بین ارایه دهندگان و متقاضیان خدمات حمل و نقل جاده ای کالا از طریق اینترنت در آن صورت می پذیرد و از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای پروانه فعالیت دریافت می نماید.

فصل دوم : نحوه ارایه تقاضای تاسیس شرکت و تکمیل پرونده

ماده ۲ : ایجاد شرکت

ایجاد شرکت از سوی متقاضیان حقیقی یا حقوقی منوط به ارایه درخواست کتبی متضمن تاریخ درخواست، موضوع و شهرستان و طی مراحل تکمیل پرونده در چارچوب این مجموعه ضوابط و قوانین و مقررات مربوطه می باشد.

تبصره ۱ : شرکتهایی که فعالیت آنها مرتبط با حمل و نقل می باشد برای فعالیت در حمل ونقل داخلی می توانند با کسب مجوز از دستگاه ذیربط و با رعایت مفاد این مجموعه ضوابط و با اضافه نمودن موضوع مندرج در بند ۲ ماده۳ در مدارک ثبتی خود، مراحل بعدی تکمیل پرونده را در اداره کل استان انجام داده و پروانه فعالیت دریافت دارند. همین حکم در مورد شرکتهای حمل و نقل داخلی متقاضی فعالیتهای مرتبط حمل و نقلی نیز جاری می باشد. فعالیتهای مرتبط با حمل ونقل توسط معاونت حمل ونقل سازمان تعیین می گردد.

تبصره ۲ : تقاضای تاسیس در مورد شرکتهای تعاونی حمل ونقل پس از تایید وزارت تعاون و در مورد سایر شرکتها از طریق ارایه مجوزهای قانونی معتبر مراجع ذیربط، توسط متقاضی به اداره کل استان تسلیم می گردد.

تبصره۳ : بر اساس ماده ٤ آیین نامه اجرایی تعیین سهم بهینه بخش های دولتی و غیردولتی در فعالیت های راه و راه‌آهن مصوب ۸۸/۸/٤ ، تقاضای تاسیس شرکت از سوی دستگاههای دولتی، نظامی و انتظامی، پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۳ : مدارک مورد نیاز

مدارک مورد نیاز جهت تکمیل پرونده تاسیس شرکت به شرح ذیل می باشد :

۱. درخواست تاسیس متقاضی.
۲. طرح اساسنامه و شرکت نامه (حسب مورد)

موضوع فعالیت شرکت در اساسنامه و دیگر مدارک ثبتی بشرح زیر می باشد :

انجام امور حمل ونقل جاده ای داخلی کالا (در صورتی که حمل کالای مشخصی توسط متقاضی مورد نظر است نام آن ذکر گردد.) برای ناوگان ملکی و تحت پوشش در سراسر کشور و برای ناوگان غیرملکی و غیر تحت پوشش از مبدا (شهرستان محل فعالیت ذکر گردد) به سایر نقاط کشور و ایجاد شعب.

تبصره ۱: ذکر عبارت"صرفاً توسط وانت بار" پس از عبارت " انجام امور حمل و نقل جاده ای کالا" در بخش موضوع شرکت در اساسنامه متقاضیان شرکت اختصاصی حمل و نقل سبک بین شهری (وانت بار) الزامیست.

تبصره ۲: تغییر یا یکپارچه سازی حوزه فعالیت شرکتهای حمل و نقل، در شهرستانهای همجوار یک استان، صرفنظر از تقسیمات سیاسی کشور و بر اساس مقتضیات اجتماعی و اقتصادی و شاخص های منطقه ای نظیر میزان و نحوه پراکندگی، مراکز تولید و تجمع بار و سایر عوامل مربوطه، در مناطق مختلف کشور توسط کارگروهی متشکل از اداره کل استان مربوطه، فرمانداری های محل و تشکل های صنفی شرکتها و رانندگان شهرستان های مرتبط تعیین و با اطلاع دفتر حمل و نقل کالا توسط اداره کل استان مربوطه اجرا می گردد.

تبصره ۳: حوزه فعالیت شرکتها در شرایط ویژه حمل و نقل (فورس ماژور) توسط سازمان برای مدت مشخصی تغییر و ابلاغ خواهد شد.

۳. مدارک مربوط به مدیرعامل و اعضای هیات مدیره مطابق ماده ۶ و تبصره ذیل آن (مدارک بندهای (د) و (هـ) می بایست اصل باشد.

تبصره: صدور گواهی های مذکور بر اساس معرفی نامه های اداره کل استان خواهد بود .

٤. تصویر صفحات کامل شناسنامه ، کارت ملی و برگ پایان خدمت یا معافیت دایم (برای افراد ذکور مشمول) مدیرعامل و اعضای هیات مدیره.

۵. آدرس محل سکونت و تلفن مدیر عامل.

۶. اخذ تعهد نامه از متقاضی یا هیات موسس مطابق با ماده ۵ و تبصره ماده ٤ .

۷. شرایط و مدارک وسایل نقلیه شرکت مطابق با ماده ۸ می باشد .

۸. شرایط و مدارک محل فعالیت شرکت مطابق با ماده ۹ می باشد .

۹. تکمیل فرم درخواست بازدید از وضعیت شرکت (مطابق ماده ۱۰).

۱۰. فرم تکمیل شده اداره کل استان در مورد خلاصه وضعیت شرکت.

ماده ۴ : معرفی به ثبت

پس از تکمیل پرونده مطابق با ماده۳ (بند های ۱ تا ۶) متقاضی یا متقاضیان توسط اداره کل استان جهت ثبت شرکت به مرجع ثبت شرکتها معرفی می شوند.

تبصره : موافقت با ثبت شرکت و معرفی به ثبت ، به هیچ وجه مجوز فعالیت شرکت تلقی نمی گردد و شروع به فعالیت مستلزم دریافت شناسه و پروانه فعالیت از اداره کل استان می باشد.

ماده ۵ : تعهدات متقاضی یا هیات موسس

متقاضی تاسیس شرکت در شرف تاسیس موظف به رعایت موارد ذیل با ارایه تعهد نامه رسمی محضری می باشد:

۱. **حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ معرفی به ثبت نسبت به تسلیم اظهار نامه ثبتی به همراه مدارک لازم به مرجع ثبت شرکتها اقدام نموده و مدارک مثبته را حداکثر طی ۱۰ روز پس از ثبت به اداره کل استان تحویل دهد.**

۲. **تا زمان اخذ پروانه فعالیت از اداره کل استان، از انجام هرگونه تبلیغات و نصب تابلو و فعالیت در امر حمل ونقل جاده ای داخلی خودداری نماید.**

۳. **حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ ثبت شرکت، نسبت به ارایه مدارک مثبته بندهای ۷ و ۸ از ماده۳ به اداره کل استان اقدام نماید.**

۱-۳- مدت مذکور حداکثر یک مرتبه به مدت ۶ ماه با تشخیص اداره کل استان قابل تمدید می باشد.

تبصره : در صورت عدم انجام کامل تعهدات فوق الاشاره تمامی مدارک و مجوزها و درخواستهای ارایه شده کان لم یکن تلقی خواهد شد.

٤. **مدیرعامل و اعضای هیات مدیره متعهد به رعایت تمامی ضوابط و شرایط درنظر گرفته شده برای تاسیس و فعالیت شرکت حمل و نقل (از جمله عدم انتقال وسایل نقلیه ملکی و نیز عدم امکان صدور بارنامه برای ناوگان ملکی خود توسط سایر شرکتهای حمل و نقل) بوده و حق هرگونه ادعایی در این خصوص را از خود سلب می‌نماید.**

ماده ۶ : شرایط مدیرعامل و اعضای هیات مدیره

مدیرعامل معرفی شده می بایست دارای شرایط ذیل باشد :

الف) تبعه و ساکن جمهوری اسلامی ایران.

ب) متدین به دین اسلام یا سایر ادیان رسمی کشور .

ج) عدم اشتغال به سمت مدیریت عاملی در شرکتهای دیگر و مدیریت موسسات .

د) عدم اعتیاد به مواد مخدر و ارایه گواهی معتبر مربوطه.

هـ) عدم سوء پیشینه کیفری مؤثر که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شده باشد و ارایه گواهی عدم سوء پیشینه کیفری موثر و معتبر.

و) داشتن گواهی پایان خدمت یا معافیت دایم برای افراد ذکور مشمول.

ز) عدم تصدی به هرگونه شغل دولتی برابر قوانین موضوعه با اعلام کتبی متقاضی.

ح) حداقل میزان تحصیلات مورد نیاز مدیرعامل برای دریافت پروانه فعالیت دیپلم می باشد.

ط) ارایه گواهی گذراندن دوره های آموزشی مرتبط بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان (در صورتی که متقاضی فاقد سوابق تجربی مورد نیاز باشد.) و یا ارایه سوابق تجربی مورد نیاز مطابق جدول ذیل:

- برای متقاضیان مدیرعاملی شرکتهای حمل و نقل سبک بین شهری (وانت بار)

مدرک تحصیلی	حداقل سابقه کاری مورد نیاز (سال)
کارشناسی و بالاتر	۱
دیپلم و کاردانی	۲

- برای سایر متقاضیان مدیرعاملی شرکتهای حمل و نقل بین شهری کالا

مدرک تحصیلی	حداقل سابقه کاری مورد نیاز (سال)
کارشناسی ارشد به بالا	۱
کاردانی و کارشناسی	۲
دیپلم	۳

تبصره: اعضای هیات مدیره ، بایستی دارای شرایط مذکور در بندهای (د)، (هـ) ، (و) و (ز) باشند.

ماده ۷ : نحوه احراز سوابق تجربی

نحوه احراز سوابق تجربی مدیرعامل شرکت (متقاضیان ارایه سوابق تجربی موضوع بند (ط) ماده ۶) به روشهای ذیل می باشد:

الف) در صورتی که متقاضی در شرکتهای حمل و نقل دارای سمت رسمی از قبیل عضو هیات مدیره، مدیرعامل و بازرس بوده باشد ، می بایست به میزان سنوات مورد نظر روزنامه رسمی ارایه گردد.

ب) در صورتی که متقاضی در مشاغل دولتی و موسسات عمومی مرتبط با موضوع حمل و نقل سوابقی دارد، می بایست احکام کارگزینی و یا تائید دستگاه مربوطه که مؤید این موضوع است به میزان سنوات مورد نظر ارایه گردد.

ج) در صورتی که متقاضی قبلاً در شرکتها و موسسات حمل‌ونقل شاغل بوده باشد، می بایست گواهی اشتغال به کار در شرکت و همچنین گواهی سازمان تامین اجتماعی مبنی بر پرداخت حق بیمه به میزان سنوات مورد نظر ارایه گردد.

د) چنانچه متقاضی تاسیس شرکتهای اختصاصی حمل و نقل سبک بین شهری (وانت بار) دارای سوابق مدیریتی و تصدی موسسه وانت بار یا اتحادیه وانت بار (تاکسی بار) باشد، ارایه پروانه فعالیت مربوطه نیز کفایت می نماید.

ماده ۸ : وسایل نقلیه باری ملکی و تحت پوشش

۱. حداقل تعداد وسایل نقلیه باری ملکی مورد نیاز شرکت برای فعالیت به شرح ذیل می باشد :

نوع وسیله نقلیه	شهرستانی	
	درجه۱	درجه۲
حداقل تعداد وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۱۹ تن و بالاتر	۶	۳
تعداد وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت یا مدیرعامل/اعضای هیات مدیره با دارابودن حداقل ۱۰٪ سرمایه یا سهام شرکت با ظرفیت ناخالص ۱۹ تن و بالاتر	۶	۳
مجموع تعداد وسیله نقلیه ملکی موردنیاز	۱۲	۶

تبصره ۱ : برای متقاضیانی که دارای ناوگان ملکی کمتر از ۱۹ تن می باشند، مجموع تناژ ناوگان ارایه شده برای هریک از انواع درخواست به شرح ذیل می‌باشد:

نوع وسیله نقلیه	شهرستانی	
	درجه۱	درجه۲
حداقل مجموع تناژ وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۵ تن و بالاتر	۱۷۱	۸۶
مجموع تناژ وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت یا مدیرعامل/اعضای هیات مدیره با دارابودن حداقل ۱۰٪ سرمایه یا سهام شرکت با ظرفیت ناخالص ۵ تن و بالاتر	۱۷۱	۸۵
مجموع تناژ وسیله نقلیه ملکی موردنیاز	۳۴۲	۱۷۱

تبصره ۲ : در خصوص ناوگان ملکی ارایه شده متقاضیان صرفاً مجاز به استفاده از یکی از شرایط مندرج در جدول بند ۱ و یا جدول ذیل تبصره ۱ بند ۱ این ماده می باشند.

تبصره ۳ : در خصوص متقاضیان شرکتهای اختصاصی حمل و نقل سبک بین شهری (وانت بار) در کلیه شهرستانهای درجه ۱ و ۲، دارا بودن حداقل ٤ دستگاه وانت بار به نام شرکت یا مدیرعامل یا اعضای هیات مدیره (با حداقل ۱۰٪ سرمایه یا سهام شرکت) الزامیست.

تبصره ۴ : برای متقاضیان شرکتهای اختصاصی حمل و نقل سبک بین شهری (وانت بار) که دارای پروانه فعالیت معتبر بازارگاه الکترونیکی حمل کالا می باشند، پس از معرفی برای ثبت حداقل ۶۲۰ کارت هوشمند رانندگی جدید و حداقل ۶۲۰ کارت هوشمند ناوگان وانت بار جدید، ارایه حداقل ۶۲۰ دستگاه ناوگان وانت بار جدید تحت پوشش (حداقل ۲۰ دستگاه در هر استان) الزامیست. ضمن اینکه فراهم نمودن شرایط مندرج در تبصره ۳ این ماده برای این متقاضیان الزامی نمی باشد.

تبصره ۵ : متقاضیانی که قصد دارند علاوه بر حمل کالاهای عمومی نسبت به حمل کالاهای معینی مانند فرآورده های نفتی و یا محمولات فوق سنگین نیز اقدام نموده و به فعالیت بپردازند و بالعکس، علاوه بر تامین کامیونهای ملکی مورد نیاز مکلفند بر اساس جدول بند ۱ این ماده وسیله نقلیه تخصصی که حایز شرایط همین ماده می باشند اضافه نموده و ارایه نمایند.

تبصره ۶ : متقاضیان حمل و نقل محمولات ترافیکی خاص و فوق سنگین می توانند به ازای تعداد کل کامیونهای موضوع بند ۱ این ماده، نسبت به ارایه ٤ دستگاه کامیون کشنده بوژی کش و ٤٠ محور بوژی و یا بیست دستگاه تریلی کمرشکن (کشنده+ نیمه یدک) با حداقل ظرفیت ناخالص (وزن وسیله نقلیه + محموله) ۶۲ تن (۷ محور به بالا) به صورت ملکی با سند رسمی بنام شرکت و یا مدیران شرکت (اعم از مدیرعامل یا عضو هیات مدیره با حداقل ۱۰ درصد سرمایه یا سهام شرکت) اقدام نمایند. متقاضیان جهت تبدیل هریک از موارد فوق به یکدیگر می‌توانند به ازای هر دستگاه کشنده بوژی و یا هر سه محور بوژی یک دستگاه تریلی کمرشکن (کشنده+نیمه یدک) و بالعکس ارایه نمایند.

تبصره ۷: مالکیت شرکت یا مدیرعامل/اعضای هیات مدیره در خصوص تعداد کامیونهای ملکی به صورت ۶ دانگ می باشد.

تبصره ۸: ملاک احراز مالکیت ناوگان موضوع این ماده، ارایه سند رسمی مالکیت تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی و در مورد وسایل نقلیه نوشماره (صفر کیلومتر)، سند فروش کارخانه (یا برگ سبز گمرکی در مورد ناوگان وارداتی) به همراه برگ سبز مالکیت صادره از سوی نیروی انتظامی می باشد.

تبصره ۹ : در مورد اسناد اجاره به شرط تملیک شرکتهای لیزینگ بایستی نام شرکت یا مدیرعامل یا اعضای هیات مدیره (واجد شرایط) به عنوان مستاجر در سند وسیله نقلیه قید گردیده باشد.

۲. شرکت موظف است لیست بهنگام شده ناوگان ملکی و تحت پوشش خود را بطور همزمان به اداره کل استان اعلام و در سامانه مدیریت شرکتها و موسسات ثبت نمایند.

ماده ۹ : پایانه شرکت

پایانه معرفی شده جهت فعالیت شرکت می بایست دارای شرایط و مدارک زیر باشد:

الف) شرایط:

۱. حداقل متراژ پایانه اختصاصی معرفی شده در شهرستان های درجه ۱ (داخل یا خارج از شهرک) ، ۱۰۰۰ مترمربع می باشد. حداقل متراژ مورد نیاز برای توقفگاه ۷۰۰ مترمربع و حداقل متراژ مورد نیاز برای مستحدثات (شامل دفتر کار- محل استراحت رانندگان- نمازخانه) ۲۰۰ متر مربع می باشد.

۲. حداقل متراژ پایانه اختصاصی معرفی شده در شهرستان های درجه ۲ (داخل یا خارج از شهرک) ، ۶۰۰ مترمربع می باشد. حداقل متراژ مورد نیاز برای توقفگاه ٤۰۰ مترمربع و حداقل متراژ مورد نیاز برای مستحدثات (شامل دفتر کار- محل استراحت رانندگان- نمازخانه) ۲۰۰ متر مربع می باشد.

تبصره: در متراژ ارایه شده برای زمین و هر یک از اجزای پایانه اختصاصی موضوع بندهای ۱ و ۲ این ماده حداکثر تا ۱۰٪ کاهش صرفاً در موارد خاص و با تشخیص مدیر کل استان ذیربط امکان پذیر می باشد.

۳. در خصوص متقاضیان شرکتهای اختصاصی حمل و نقل سبک بین شهری (وانت بار) ارایه سند مالکیت رسمی یا اجاره نامه رسمی حداقل یک ساله به نام شرکت برای دفتر کار با حداقل متراژ ۲۵ مترمربع و دارای تایید صلاحیت ترافیکی الزامیست.

٤. در مورد متقاضیان تاسیس و بهره برداری شرکت حمل و نقل فرآورده های نفتی ، درصورتیکه مکان پایانه در محل بارگیری مورد تایید شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه باشد با ارایه اجازه نامه کتبی توسط شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه و یا انعقاد قرارداد استیجاری بین شرکت مذکور با شرکت حمل ونقل مکان

معرفی شده با قید رعایت کلیه ضوابط پارکینگ ناوگان حمل محمولات خطرناک بعنوان پایانه شرکت حمل و نقل محسوب می گردد.

۵. پایانه شرکت می بایست دارای کاربری حمل ونقلی یا خدماتی و یا تجاری ، به صورت ملکی با سند رسمی و یا استیجاری رسمی ۳ ساله به نام شرکت باشد.

۶. متقاضیانی که قصد دارند علاوه بر حمل کالاهای عمومی نسبت به حمل کالاهای معینی مانند فرآورده های نفتی نیز اقدام نموده و به فعالیت بپردازند و بالعکس، در صورت قرارگیری محل پایانه جدید در مجاورت پایانه قبلی مکلف به ارایه توقفگاهی مجزا معادل متراژ توقفگاه بر مبنای درجه بندی شهرستان مرکزیت شرکت می باشند و در غیر اینصورت مکلف به ارایه مستحدثاتی به میزان متراژ مشخص شده مطابق بندهای ۱ و ۲ بخش الف این ماده علاوه بر متراژ پایانه اختصاصی قبلی می باشند.

۷. دفتر کار الزاما" بایستی دارای آب ، برق، تلفن ، اینترنت ، جعبه کمکهای اولیه ، وسایل گرم کننده و خنک کننده، سرویس بهداشتی ، دستگاه آب سردکن و اطفای حریق باشد.

۸. محل استراحت رانندگان و سایر خدمه علاوه بر امکانات باید دارای خوابگاه با تخت کافی و حمام با دوش آب گرم باشد.

۹. توقفگاه باید دارای کف پوش مناسب (مانند آسفالت یا بتن) بوده و مجهز به خط کشی، سیستمهای روشنایی کافی ، دستگاه اطفای حریق و جعبه کمکهای اولیه و غیره باشد.

ب) مدارک مورد نیاز:

۱. تصویر مصدق سند رسمی مالکیت پایانه اختصاصی یا اجاره نامه رسمی ۳ ساله محل فعالیت ، یا اجاره غرفه یا مشارکت در احداث یکی از غرف پایانه عمومی و یا شهرک حمل و نقل و در خصوص شرکتهای حمل و نقل فرآورده های نفتی، تصویر مصدق اجازه نامه کتبی توسط شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه و یا قرارداد اجاره محل فعالیت.

۲. گواهی بلامانع بودن محل پایانه اختصاصی از نقطه نظر ترافیکی، انتظامی، بهداشتی، زیست محیطی و نوع کاربری از مراجع ذیربط .

فصل سوم : بهره برداری و فعالیت

ماده ۱۰ : صدور پروانه فعالیت

پس از ارایه مدارک ثبتی مطابق با تعهدات مندرج در ماده ۵ توسط شرکت و هم چنین تنظیم قرارداد بیمه مسئولیت مدنی و ارایه یک دستگاه رایانه جهت صدور بارنامه، اداره کل استان مربوطه از شرکت بازدید و گزارش کتبی بازدید از وضعیت شرکت و همچنین فرم خلاصه وضعیت شرکت مطابق این مجموعه ضوابط توسط اداره کل استان تنظیم می گردد. در صورت تطبیق مدارک مندرج در پرونده با وضعیت شرکت، پروانه فعالیت سه ساله برای شرکت صادر می گردد.

تبصره: از تاریخ درخواست شرکت اداره کل استان مربوطه می بایست حداکثر ظرف یک هفته کاری از تاسیسات و تجهیزات ارایه شده در پایانه به منظور انطباق با این ضوابط بازدید بعمل آورد.

ماده ۱۱ : تمدید پروانه فعالیت

تمدید پروانه فعالیت منوط به احراز شرایط زیر می باشد :

۱. نداشتن منع قانونی بر اساس رای مرجع قضایی.
۲. از بین نرفتن هر یک از شرایط لازم برای تاسیس و بهره برداری مطابق ضوابط زمان تاسیس و یا این مجموعه ضوابط .

ماده ۱۲: عدم فعالیت

کلیه موسسات و شرکتهای حمل و نقل موجود و دارای پروانه فعالیت در صورتی که به هر دلیل (ارادی) به مدت دو سال و یا بیشتر بارنامه صادر ننمایند، غیرفعال تلقی شده و برای شروع به کار مجدد بایستی وضعیت شرکت با این مجموعه ضوابط تطبیق یابد.

تبصره : موارد تعطیلی غیر ارادی با تشخیص کمیته ای متشکل از مدیرکل دفتر حمل و نقل کالا(دبیر)، مدیرکل دفتر حقوقی و مدیرکل استان ذیربط از شمول این ماده مستثنی می باشد. ملاک تصمیم گیری نظر اکثریت اعضاء می‌باشد.

ماده ۱۳ : تاسیس و بهره برداری شعبه

تاسیس و بهره برداری شعبه توسط شرکت مستلزم درخواست کتبی از اداره کل استان مقصد و ارایه تاسیسات و تجهیزات مورد نیاز و رعایت موارد ذیل می باشد :

۱. **انطباق کامل مرکزیت شرکت با شرایط مندرج در ماده ١٤.**

۲. **نداشتن منع قانونی بر اساس رای مرجع قضایی و یا سایر مراجع ذیصلاح برای جلوگیری از فعالیت شرکت.**

۳. **شرایط مدیر معرفی شده برای شعبه مطابق شرایط مدیر عامل می باشد.**

٤. **حداقل تعداد وسایل نقلیه باری ملکی مورد نیاز شعبه شرکت برای فعالیت به شرح ذیل می‌باشد:**

نوع وسیله نقلیه	شهرستانی	
	درجه۱	درجه۲
حداقل تعداد وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۱۹ تن و بالاتر	۴	۲
تعداد وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت یا مدیرعامل/اعضای هیات مدیره با دارابودن حداقل ۱۰٪ سرمایه یا سهام شرکت با ظرفیت ناخالص ۱۹ تن و بالاتر	۴	۲
مجموع تعداد وسیله نقلیه ملکی موردنیاز	۸	۴

تبصره ۱: برای متقاضیانی که دارای ناوگان ملکی کمتر از ۱۹ تن می باشند، مجموع تناژ ناوگان ارایه شده برای فعالیت شعبه به شرح ذیل می‌باشد:

نوع وسیله نقلیه	شهرستانی	
	درجه۱	درجه۲
حداقل مجموع تناژ وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۵ تن و بالاتر	۱۲۰	۶۰
مجموع تناژ وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت یا مدیرعامل/اعضای هیات مدیره با دارابودن حداقل ۱۰٪ سرمایه یا سهام شرکت با ظرفیت ناخالص ۵ تن و بالاتر	۱۲۰	۶۰
مجموع تناژ وسیله نقلیه ملکی موردنیاز	۲۴۰	۱۲۰

تبصره ۲ : در خصوص ناوگان ملکی ارایه شده متقاضیان تاسیس شعبه صرفاً مجاز به استفاده از یکی از شرایط مندرج در جدول بند ٤ و یا جدول ذیل تبصره ۱ بند ٤ این ماده می باشند.

۵. حداقل متراژ پایانه اختصاصی معرفی شده برای شعبه شرکت در شهرستان های درجه ۱ (داخل یا خارج از شهرک)، ۷۰۰ مترمربع می باشد. حداقل متراژ مورد نیاز برای توقفگاه ۵۰۰ مترمربع و حداقل متراژ مورد نیاز برای مستحدثات (شامل دفتر کار- محل استراحت رانندگان- نمازخانه) ۱۴۰ متر مربع می باشد.

۶. حداقل متراژ پایانه اختصاصی معرفی شده برای شعبه شرکت در شهرستان های درجه ۲ (داخل یا خارج از شهرک)، ۴۲۰ مترمربع می باشد. حداقل متراژ مورد نیاز برای توقفگاه ۲۸۰ مترمربع و حداقل متراژ مورد نیاز برای مستحدثات (شامل دفتر کار- محل استراحت رانندگان- نمازخانه) ۱۴۰ متر مربع می باشد.

تبصره: شرکتهای متقاضی تاسیس شعبه که دارای پروانه فعالیت سراسری و بیش از ۱۰۰ دستگاه ناوگان ملکی با شرایط و مشخصات منطبق با ضوابط زمان تاسیس خود باشند، می توانند تنها با معرفی دفتر کار با متراژ حداقل ۱۰۰ مترمربع، جهت صدور بارنامه در محل فعالیت جدید اقدام به تاسیس شعبه نمایند.

ماده ۱۴ : تطبیق وضعیت

۱. هر نوع واگذاری ناوگان ملکی موضوع ماده ۸ تحت عنوان وکالت یا غیره به صورت عادی یا رسمی بدون رعایت شرایط مقرر در ماده ۱۵ ممنوع است.

۲. احراز و انطباق مستمر با ضوابط زمان تاسیس یا آخرین ضوابط ابلاغی برای ادامه فعالیت کلیه شرکتها و موسسات حمل و نقل جاده ای کالای فعال ، ضروری می باشد.

ماده ۱۵ : خروج ناوگان

خروج ناوگان از فهرست ناوگان مشمول این ضوابط به نحو زیر صورت می گیرد:

خروج ناوگان ملکی در صورتی که تعداد و یا تناژ ناوگان باقیمانده از حداقل مندرج در جداول بند ۱ ماده ۸ کمتر نشود، بلامانع است.

تبصره ۱: در صورت فروش ناوگان ملکی و ارایه مدارک و مستندات مذکور از سوی شرکت و یا مالک وسیله نقلیه به اداره کل استان مرکزیت شرکت، وسیله نقلیه مذکور از لیست ناوگان ملکی شرکت حذف و شرایط و محدودیت صدور بارنامه مندرج در بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۹ برای وسایل نقلیه مذکور حذف می شود.

تبصره ۲: در صورت فسخ قرارداد فیمابین مالک ناوگان تحت پوشش و شرکت و ارایه مدارک و مستندات مذکور از سوی شرکت و یا مالک وسیله نقلیه به اداره کل استان مرکزیت شرکت، وسیله نقلیه مذکور از لیست ناوگان تحت پوشش شرکت حذف و شرایط و محدودیت صدور بارنامه مندرج در بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۹ برای وسایل نقلیه مذکور حذف می شود.

تبصره ۳: شرکت موظف است قبل از هرگونه تغییرات در تعداد و مشخصات ناوگان ملکی و تحت پوشش، درخواست خود را به اداره کل استان محل فعالیت ارایه و تاییدیه دریافت نماید.

ماده ۱۶ : فعالیت توامان با سایر شقوق حمل و نقل بین شهری جاده ای(مسافر بین شهری– بین المللی کالا و مسافر)

فعالیت شرکت در زمینه حمل ونقل بین شهری کالا و سایر شقوق حمل و نقل بین شهری جاده ای (مسافر بین شهری- بین المللی کالا و مسافر) به صورت توام مستلزم احراز شرایط این مجموعه ضوابط و سایر ضوابط مربوط و اصلاح موضوع شرکت در اساسنامه آن می باشد.

ماده ۱۷ : از دست دادن شرایط قانونی

چنانچه شرکت در هر زمان شرایط دارا بودن پروانه فعالیت (شامل شرایط مدیرعامل و پایانه) مطابق ضوابط زمان تاسیس و یا این مجموعه ضوابط را از دست بدهد مشروط بر این که مراتب را به اداره کل استان اطلاع داده باشد، اداره کل استان می تواند مهلت مناسبی را که بیش از ۳ ماه نخواهد بود جهت رفع نقص به شرکت بدهد و درطول مدت پیش بینی شده شرکت می تواند به فعالیت خود ادامه دهد. در غیر این صورت هرگاه معلوم شود شرکت شرایط دارا بودن پروانه فعالیت (موارد فوق الذکر) را از دست داده است، پروانه فعالیت آن از درجه اعتبار ساقط و شرکت موظف است برای شروع به فعالیت مجدد بر اساس آخرین ضوابط جاری درخواست پروانه فعالیت جدید نماید. چنانچه عدم اطلاع رسانی از سوی شرکت غیرارادی باشد، با تشخیص کمیته موضوع تبصره ماده ۱۲ این ضوابط، مهلتی حداکثر ۳ ماهه جهت رفع نقص به شرکت داده می شود. ملاک تصمیم گیری نظر اکثریت اعضاء می‌باشد.

تبصره: چنانچه شرکت در هر زمان شرایط ناوگان را مطابق ضوابط زمان تاسیس از دست بدهد، شرکت غیرفعال شده و شرایط آن مشمول مفاد مندرج در ماده ۱۲ خواهد بود.

ماده ۱۸ : نحوه تشکیل و فعالیت کنسرسیوم حمل و نقل:

الف) مدارک مورد نیاز:

۱- شرکتهای متقاضی تشکیل کنسرسیوم، می بایست در ابتدا نسبت به تطبیق شرایط با آخرین ضوابط و تمدید پروانه فعالیت خود به مدت حداقل یک سال اقدام نمایند. این امر به منظور مجاز بودن فعالیت کلیه شرکتهای عضو کنسرسیوم در مدت همکاری و همزمانی پایان زمان انقضاء پروانه فعالیت می باشد.

۲- تقاضای تشکیل کنسرسیوم حمل و نقل نیازمند درخواست کتبی دو یا چند شرکت یا موسسه حمل و نقل دارای پروانه فعالیت معتبر و مستقر در دو یا چند شهر مختلف به همراه ارایه تصویر پروانه فعالیت و قرارداد همکاری مشترک و معرفی شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم حمل و نقل می باشد.

۳- کلیه مراحل اخذ مجوز تشکیل کنسرسیوم از طریق اداره کل استان مرکزیت شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم حمل و نقل صورت می پذیرد.

٤- فرم قرارداد همکاری مشترک باید به تایید اداره کل استان ذیربط رسیده و نسخه ای از قرارداد در پرونده شرکت عضو کنسرسیوم بایگانی شود. هر نوع الحاق و اضافه شدن اعضای جدید به کنسرسیوم موجود منوط به تنظیم الحاقیه قرارداد فعالیت مشترک بوده و بایستی به اطلاع اداره کل استان ذیربط و دفتر حمل و نقل کالا برسد.

۵- تنظیم لیست کامیونهای ملکی و تحت پوشش شرکتها و موسسات حمل و نقل عضو کنسرسیوم و ارایه آن به اداره کل استان ذیربط.

۶- نام شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم حمل و نقل، به عنوان نام کنسرسیوم درج می گردد.

ب) نحوه اخذ مجوز:

پس از ارایه مدارک مذکور در بند فوق، اداره کل استان ذیربط ضمن بررسی اسناد و مدارک ارایه شده، با اطلاع دفتر حمل و نقل کالا مجوز فعالیت کنسرسیوم حمل و نقل را صادر می نماید. مدت اعتبار این مجوز ۳ سال بوده و در این مدت هر نوع فعالیت شرکتها و موسسات عضو کنسرسیوم حمل و نقل تحت نام و قالب مذکور بلامانع خواهد بود.

ج) شرایط فعالیت بصورت کنسرسیوم:

۱- کلیه کامیونهای ملکی و تحت پوشش شرکتها و موسسات حمل و نقل عضو کنسرسیوم حمل و نقل به عنوان مجموعه واحد تلقی و می توانند در مناقصه های بزرگ و کوچک ملاک عمل قرار گیرند.

۲- با تشخیص اداره کل استان، کامیونهای ملکی شرکتهای عضو کنسرسیوم حمل و نقل، در شهر محل استقرار هر یک از اعضا از اعلام بار معاف می باشند. مشروط به اینکه صدور بارنامه الزاما از طریق شرکت یا موسسه حمل و نقل عضو کنسرسیوم صورت گیرد.

۳- هر یک از شرکتهای عضو کنسرسیوم مجاز به شرکت در مناقصات برگزار شده و انعقاد قرارداد حمل با صاحبان کالای واقع در حوزه مجاز فعالیت سایر شرکتهای عضو می باشد. لیکن صدور بارنامه و مسئولیت حمل کالا برای این قبیل محمولات، تابع ضوابط عمومی بوده و صرفا از سوی شرکت عضو مستقر در محل بار با رعایت حوزه جغرافیایی فعالیت وی امکان پذیر است.

٤- هر یک از شرکتهای عضو کنسرسیوم، مدیریت فعالیت اجرایی دیگر اعضا را در محل فعالیت خود بر عهده دارد.

۵- در صورت بروز مشکل و یا تعطیلی هریک از شرکتها، شرکت مذکور از کنسرسیوم خارج می شود. چنانچه آن شرکت در ابتدا به عنوان شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم معرفی شده بود، اعضای کنسرسیوم می بایست نسبت به معرفی شرکت جدید متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم اقدام نمایند.

ماده ۱۹ : شرایط فعالیت شرکتهای حمل و نقل

۱. انعقاد قرارداد حمل و نقل کالا با صاحبان کالا، صادر کردن بارنامه، تحویل و بارگیری کالا در مبدا، نظارت بر مراحل بارگیری تا رسیدن کالا به مقصد، آماده سازی اسناد موردنیاز برای حمل کالا از جمله بیمه نامه و ...، ارایه ضمانت نامه های موردنیاز برای اسناد به مراجع ذیربط، رساندن کالا در زمان تعیین شده و کاملا سالم به مقصد، پرداخت کرایه راننده و حقوق توقفی وی، قبول تمامی مسئولیت های مربوط به دیررسیدن کالا، مفقودی، آسیب دیدن و ... و همچنین پرداخت غرامت در صورت ضرر و زیان از جمله وظایف شرکت حمل و نقل بین شهری کالا می باشد.

۲. صدور بارنامه برای ناوگان ملکی و تحت پوشش صرفاً توسط شرکت مربوطه مقدور خواهد بود.

۳. شرکت می تواند برای ناوگان ملکی و تحت پوشش خود از تمامی مبادی سراسر کشور بارنامه صادر نماید.

٤. شرکتهای حمل و نقل سبک بین شهری (وانت بار) دارای شرایط مندرج در تبصره ٤ بند ۱ ماده ۸ می توانند از طریق بازارگاه مربوطه برای ناوگان وانت بار از تمامی مبادی سراسر کشور بارنامه صادر نمایند.

۵. شرکت در تمامی مبادی بارگیری ملزم به رعایت آخرین ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی در خصوص فعالیت مدیران فنی بوده و مسئولیت کنترل فنی ناوگان موضوع ماده ۸ مطابق با ضوابط ماده ۵ آیین نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، مستقیماً بر عهده شرکت می باشد.

۶. در حوزه فعالیت شرکت، به منظور جلوگیری از ترددهای اضافی کامیون ها و افزایش بهره وری، صدور بارنامه در مراکز عمده بار از قبیل معادن، کارخانجات، مزارع کشاورزی و ... حسب قرارداد منعقده و صرفاً در مدت زمان قرارداد یاد شده با درنظرگرفتن مقتضیات اجتماعی و اقتصادی منطقه و اطلاع تشکل های صنفی مربوطه و به تشخیص مدیر استان و با اتخاذ تمهیدات لازم امکان پذیر می باشد.

۷. حوزه فعالیت شرکتهایی که به حمل ونقل کالای معینی به صورت تخصصی اشتغال دارند مانندکالاهای فوق سنگین (بوژی) و ترافیکی، یخچالی و ... در صورت دارا بودن پروانه فعالیت از اداره کل استان برای حمل همان کالاهای خاص، سراسری می باشد.

۸. شرکت برای کالاهای وارداتی و ترانزیتی و کالاهایی نظیر نوشابه ، شیر ، مرغ و انواع سبزیجات که نیاز به ظروف مشخصی برای حمل دارند علاوه بر صدور بارنامه برای رفت، می تواند جهت برگشت ظروف خالی کالاهای مذکور بارنامه برگشت نیز صادر نماید.

۹. برای حمل محمولات و فرآورده های نفتی متعلق به شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی بایستی از بارنامه ویژه حمل فرآورده های نفتی استفاده گردد .

۱۰. محل فعالیت شرکتهای حمل و نقل فرآورده های نفتی باید مجزا از پایانه های عمومی بار باشد.

۱۱. در خصوص تبدیل موسسه حمل ونقل به شرکت حمل ونقل رعایت ضوابط زمان تاسیس موسسه اکتفا می نماید.

۱۲. در صورت نیاز و با مدنظر قرار دادن مقتضیات اجتماعی و اقتصادی منطقه، درجه بندی شهرستانها، توسط کارگروهی متشکل از دفتر حمل و نقل کالا، اداره کل استان مربوطه و کانون انجمنهای صنفی کارفرمایان موسسات و شرکتهای حمل و نقل داخلی کالای کشور بازنگری و ابلاغ خواهد شد.

۱۳. شرکت می بایست نسبت به اجرای کلیه مقررات و دستورالعملهای صادره از سوی سازمان اقدام نماید.

۱٤. شرکت بایستی دارای وب سایت اختصاصی باشد .

۱۵. مطابق دستورالعمل شماره ۷۳٤٦۰/۷۱ مورخ ۹۶/۶/۲۸ در خصوص ضوابط فعالیت بازارگاه های الکترونیکی حمل و نقل جاده ای کالا و اصلاحات بعدی آن، شرکت ها و موسسات حمل و نقل و شعب فعال حوزه استحفاظی هر استان، می توانند در قالب اپراتور (شخص حقوقی طراح، پیاده سازی کننده، بهره بردار و پشتیبان و متصدی فعالیت های اپراتوری بازارگاه و دارای مجوز فعالیت از سازمان) و یا عضو (شخص حقوقی که با ثبت نام جهت استفاده از خدمات بازارگاه و پس از پذیرش توافقنامه مربوطه به عضویت بازارگاه درآمده است.)، در بازارگاه های الکترونیکی فعالیت نمایند.

۱۶. شرکتهای حمل و نقل فعال بین شهری کالا دارای پروانه فعالیت از اداره کل استان می توانند نسبت به صدور بارنامه حمل و نقل جاده ای برای رانندگان و وانت بارهای واجد شرایط (مطابق دستورالعمل شماره ۳۷۵٤۹/۷۱ مورخ ۹۵/٤/۲۲ در خصوص ساماندهی ناوگان وانت بار و اصلاحات بعدی آن) که دارای برگ فعالیت معتبر از سازمان می باشند با رعایت ضوابط این سازمان اقدام نمایند.

۱۷. عملیات حمل و نقل محمولات فوق سنگین و ترافیکی توسط شرکتهایی مجاز می باشد که ضوابط اختصاصی تاسیس و بهره برداری از شرکتهای حمل و نقل فوق سنگین و ترافیکی خاص به شماره ۱۱۹۸۹۸/۷٤ مورخ ۹۶/۱۰/٤ را احراز نموده و نسبت به اخذ پروانه خاص اقدام نمایند. هرگونه عملیات حمل و نقل محمولات خاص در چارچوب ضوابط موصوف مجاز می باشد.

۱۸. مطابق ماده ۹ دستورالعمل شماره ۶۲۷۱۶/۷۱ مورخ ۹۹/۵/۲۰ در خصوص ضوابط تهیه، تنظیم و استفاده از بارنامه الکترونیکی جاده ای و اصلاحات بعدی آن، در صورت عدم پرداخت کرایه حمل در مقصد توسط گیرنده کالا به راننده، شرکت ها یا موسسات حمل و نقل صادر کننده بارنامه، مکلف به پرداخت کرایه حمل به راننده می‌باشند.

بخش دوم

دستورالعمل نحوه فعالیت و بهره برداری از شرکتهای حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند

ماده ۱: تعریف

شرکت حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند که در این دستورالعمل شرکت نامیده می شود به منظور تصدی عملیات حمل و نقل جاده ای کالا با رویکرد استفاده حداکثری از فناوری های نوین و سیستم های هوشمند برای ارتقای بهره‌وری ناوگان و ایفای نقش مناسب و موثر در عرصه حمل و نقل جاده ای تشکیل شده و از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای مجوز فعالیت دریافت می‌نماید.

ماده ۲: شرایط تشکیل شرکت حمل و نقل هوشمند

۱. شرکت حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند در قالب یک شرکت حمل و نقل بین شهری کالا دارای مجوز توامان بازارگاه الکترونیکی حمل بار و احراز شرایط و الزامات فعالیت مندرج در این ضوابط تشکیل می شود.

۲. شرکت حمل و نقل هوشمند متعهد است ظرف مدت حداکثر شش ماه از تاریخ اخذ مجوز فعالیت نسبت به ایجاد و بهره برداری از مرکز مانیتورینگ و کنترل ناوگان و نصب سامانه هوشمند تعیین موقعیت و ردیابی خودکار ناوگان و سامانه مدیریت سرعت و عملکرد رانندگان (الزاماً برای ناوگان ملکی و استیجاری) اقدام نماید.

ماده ۳: الزامات فعالیت

الف– ناوگان

۱. حداقل تعداد وسایل نقلیه باری ملکی مورد نیاز برای فعالیت به صورت شرکت حمل و نقل هوشمند، یکصد دستگاه به شرح ذیل می‌باشد:

ردیف	نوع وسیله نقلیه	حداقل تعداد
۱	وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۱۰ تن و بالاتر	۲۰
۲	وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۱۹ تن و بالاتر	۶۰
۳	وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۲۶ تن و بالاتر	۲۰

تبصره ۱ : در صورت ارایه ۵۰ دستگاه ناوگان ملکی از ردیف های ۲ یا ۳ جدول فوق توسط شرکت، به متقاضی فرصت داده می شود حداکثر ظرف یک سال از تاریخ مجوز نسبت به تملیک و ارایه اسناد مابقی ناوگان مدنظر مطابق جدول صدرالذکر اقدام نماید.

تبصره ۲ : برای متقاضیانی که دارای ناوگان ملکی کمتر از ۱۹ تن می باشند، مجموع تناژ ناوگان ارایه شده به شرح ذیل می‌باشد:

ردیف	نوع وسیله نقلیه	حداقل تناژ
۱	حداقل مجموع تناژ وسیله نقلیه ملکی به نام شرکت با ظرفیت ناخالص ۵ تن و بالاتر	۳۶۲۰

تبصره ۳ : در خصوص ناوگان ملکی ارایه شده متقاضیان صرفاً مجاز به استفاده از یکی از شرایط مندرج در جدول بند ۱ بخش "الف" و یا جدول ذیل تبصره ۲ بند ۱ این ماده می باشند.

۲. متقاضیان علاوه بر ناوگان ملکی بند قبل، می توانند وسیله نقلیه استیجاری با ظرفیت ناخالص ۵ تن و بالاتر و با حداکثر عمر ۵ سال کمتر از سن فرسودگی برابر مصوبات دولت (و اصلاحات بعدی آن) ارایه نمایند.

لازم به ذکر است وسیله نقلیه استیجاری بر اساس سند رسمی برای مدتی معین در اجاره شرکت بوده و در جهت انجام عملیات حمل ونقل کالای همان شرکت به کار گرفته می شود. در قرارداد همکاری استیجاری، منافع وسیله نقلیه بر اساس قرارداد اجاره، به مدت حداقل یک سال، جهت فعالیت تمام وقت به شرکت حمل و نقل تملیک می شود.

۳. در اختیار داشتن وسایل نقلیه ملکی و استیجاری شرکت به تعداد ارایه شده، باید توسط اداره کل استان محل تاسیس شرکت مورد تایید قرار گیرد.

ب– محل استقرار شرکت

شرایط مکان فعالیت معرفی شده به عنوان محل استقرار شرکت حمل‌ونقل بزرگ مقیاس هوشمند منطبق بر شرایط ارایه مستحدثات شرکت حمل‌ونقل (ماده ۹ بخش اول این مجموعه ضوابط) می باشد.

ماده ۴: صدور مجوز فعالیت

برای صدور مجوز فعالیت متقاضی به نحو ذیل اقدام می نماید:

۱. احراز شرایط و ارایه مدارک برای تشکیل شرکت حمل و نقل هوشمند مطابق مفاد مندرج در ماده ۲

۲. احراز شرایط و ارایه مدارک وسایل نقلیه شرکت مطابق مفاد مندرج در بند "الف" ماده ۳

۳. احراز شرایط و ارایه مدارک محل استقرار شرکت مطابق مفاد مندرج در بند "ب" ماده ۳

در صورت تطبیق مدارک مندرج در پرونده با وضعیت شرکت و پس از تائید نهایی دفتر حمل و نقل کالا و پرداخت تعرفه مربوطه، مجوز فعالیت در قالب شرکت حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند برای مدت زمان ۳ سال توسط اداره کل استان (به نام شرکت حمل‌ونقل) صادر می گردد.

ماده ۵: تمدید مجوز فعالیت

تمدید مجوز فعالیت منوط به احراز شرایط ذیل می باشد:

- نداشتن منع قانونی بر اساس رای مرجع قضایی و سایر مراجع ذیصلاح.
- ارایه مفاصا حساب مالیاتی شرکت ومفاصا حساب مالیاتی عملکرد ناوگان ملکی شرکت.
- باقی ماندن هر یک از شرایط لازم برای فعالیت و بهره برداری مطابق آخرین ضوابط و دستورالعمل های صادره .

تبصره ۱: احراز و انطباق شرایط فعالیت شرکتهای حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند با این مجموعه ضوابط به صورت مستمر و بر خط در زمان صدور بارنامه از طریق سامانه های رایانه ای و اطلاعات موجود در سازمان مورد بررسی قرار گرفته و به محض از دست رفتن هر یک از شرایط مندرج در این مجموعه ضوابط و یا عدم فعالیت بیش از دو سال (از تاریخ آخرین بارنامه صادره)، مجوز فعالیت آن از درجه اعتبار ساقط و تمدید مجدد آن مستلزم طی مراحل ایجاد و بهره برداری به عنوان متقاضی جدید خواهد بود. موارد تعطیلی غیر ارادی با تشخیص کمیته ای متشکل از مدیرکل دفتر حمل و نقل کالا(دبیر)، مدیرکل دفتر حقوقی و مدیرکل استان ذیربط از شمول این ماده مستثنی می باشد. ملاک تصمیم گیری نظر اکثریت اعضاء می‌باشد.

تبصره ۲: تمدید مجوز فعالیت شرکت در قالب حمل و نقل هوشمند، منوط به تمدید پروانه فعالیت شرکت حمل‌ونقل و بازارگاه مربوطه می باشد.

تبصره ۳: در صورت لغو و یا تعلیق پروانه فعالیت شرکت حمل و نقل و یا بازارگاه الکترونیکی حمل بار، مجوز فعالیت شرکت حمل و نقل هوشمند، به تبع آن لغو و یا تعلیق می گردد.

ماده ۶: محدوده و نحوه فعالیت

محدوده فعالیت شرکت به شرح زیر است:

۱. بارنامه از تمامی مبادی بصورت متمرکز در مرکزیت شرکت صادر می گردد.

۲. حداکثر تعداد مجاز بارنامه صادره توسط شرکت در یک سال معادل ۸۰ (هشتاد) هزار بارنامه می باشد.

تبصره ۱: برای متقاضیان استفاده از شرایط مندرج در جدول بند ۱ بخش الف ماده ۳، در صورت ارایه ناوگان ملکی به نام شرکت به تعداد بیش از ۱۰۰ (صد) دستگاه، به ازای هریک دستگاه، ۱۰۰۰ (هزار) بارنامه به تعداد مجاز بارنامه صادره توسط شرکت در یک سال افزوده می شود.

تبصره ۲: برای متقاضیان استفاده از شرایط مندرج در جدول ذیل تبصره ۲ بند ۱ بخش الف ماده ۳، در صورت ارایه ناوگان ملکی به نام شرکت با مجموع تناژ بیش از ۳۶۲۰ تن ، به ازای هر ۳۰ تن، ۱۰۰۰ (هزار) بارنامه به تعداد مجاز بارنامه صادره توسط شرکت در یک سال افزوده می شود.

تبصره ۳: در صورت ارایه ناوگان استیجاری واجد شرایط این ضوابط با ظرفیت ناخالص ۵ تن و بالاتر ، به ازای هریک دستگاه، ٤۰۰ (چهارصد) بار نامه به تعداد مجاز بارنامه صادره توسط شرکت در یک سال افزوده می شود.

۳. صدور بارنامه برای ناوگان ملکی و استیجاری صرفاً توسط شرکت مالک و یا اجاره کننده ناوگان (در مدت زمان اجاره) امکان پذیر است.

تبصره ۱: در صورت فروش وسیله نقلیه ملکی و یا فسخ قرارداد اجاره فیمابین شرکت و مالک وسیله نقلیه استیجاری و ارایه مدارک و مستندات مذکور از سوی شرکت و یا مالک وسیله نقلیه به اداره کل استان مرکزیت شرکت، وسیله نقلیه مذکور از لیست ناوگان ملکی و استیجاری شرکت حذف و محدودیت صدور بارنامه مندرج در بند ۳ فوق برای وسایل نقلیه مذکور حذف می شود.

تبصره ۲: شرکت موظف است قبل از هرگونه تغییرات در تعداد و مشخصات ناوگان ملکی و استیجاری، درخواست خود را به اداره کل استان محل فعالیت ارایه و تاییدیه دریافت نماید.

٤. ناوگان ملکی ارایه شده توسط شرکت می بایست فعال بوده و حداقل برای ۷۵درصد آنها در بازه زمانی یکساله، حداقل ۲٤ بارنامه صادر شده باشد.

۵. شرکت می تواند با رعایت شرایط مقرر در بند ۲ ماده ۶ و تبصره های ذیل آن برای کلیه وسایل نقلیه باری در سراسر کشور بارنامه صادر نماید.

ماده ۷: سایر وظایف و تعهدات

۱. شرکت حمل و نقل هوشمند موظف است موقع صدور بارنامه، کلیه عوارض و وجوه قانونی مترتب بر صدور بارنامه و به مجرد رسید شدن کالا در مقصد، کرایه راننده (به استثنای رانندگان وسایل نقلیه ملکی و استیجاری) را بصورت برخط پرداخت نماید.

تبصره: پرداخت کرایه و یا دستمزد رانندگان وسایل نقلیه ملکی و مالکین وسایل نقلیه استیجاری بر اساس توافقات فیمابین رانندگان و شرکت خواهد بود.

۲. مسئولیت پرداخت به موقع کرایه رانندگان بر عهده شرکت می باشد.

۳. مسئولیت کنترل فنی وسایل نقلیه مطابق با ضوابط ماده ۵ آیین نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون نحوه رسیدگی به تخلفات رانندگی ابلاغ شده است، مستقیماً بر عهده شرکت می باشد. نحوه انجام این وظیفه از طرق مختلف از جمله عقد قرارداد با مدیرفنی دارای مجوز، استفاده از ابزارهای مدرن پایش شرایط و ایمنی ناوگان یا سایر مراجع مجاز کنترل فنی ناوگان به تشخیص شرکت خواهد بود.

٤. شرکت متعهد است اطلاعات حاصله از فعالیت های انجام شده در قالب مجوز حمل و نقل هوشمند را به عنوان اطلاعات مهم و محرمانه تلقی نموده و از واگذاری و یا فروش اطلاعات مذکور (به استثناء مراجع ذیصلاح قضایی و انتظامی) خودداری نماید. بدیهی است مسئولیت هرگونه سوءاستفاده از اطلاعات مورد اشاره مستقیماً بر عهده شرکت خواهد بود.

۵. شرکت مکلف است همکاری های لازم را با سازمان و شرکت های ممیزی طرف قرارداد و معرفی شده از سوی سازمان بعمل آورده و دسترسی لازم به سامانه بازارگاه و بانکهای اطلاعاتی مربوطه را فراهم سازد.

۶. میزان کارمزد شرکت های حمل و نقل هوشمند بر اساس قراردادهای فیمابین با صاحبان کالا صفر و مجموع کل کارمزد شرکت و بازارگاه برای وسایل نقلیه غیرملکی و غیراستیجاری شرکت نباید از ۸ (هشت) درصد کل کرایه تجاوز نماید.

۷. در صورتی که شرکت حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند فعالیت بازارگاهی خود را از طریق انعقاد قرارداد تفاهم نامه با یک بازارگاه الکترونیکی حمل بار به انجام رساند، حداقل ۳۰ (سی) درصد از سهام شرکت بازارگاه باید به شرکت حمل‌ونقل بزرگ مقیاس هوشمند منتقل گردد. در این صورت هر شرکت حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند فقط می تواند با یک بازارگاه و هر بازارگاه نیز تنها می تواند با یک شرکت حمل و نقل بزرگ مقیاس هوشمند تفاهم نامه داشته باشد.

۸. فعالیت این گونه از شرکت های حمل و نقل هوشمند در زمینه حمل و نقل بین شهری داخلی و بین المللی کالا به صورت توام مستلزم احراز شرایط این دستورالعمل و نیز آیین نامه تاسیس و فعالیت شرکتهای حمل و نقل بین المللی کالا و اصلاح موضوع شرکت در اساسنامه می باشد.

بخش سوم

ضوابط نحوه تاسیس و بهره برداری از شرکتهای حمل و نقل بین شهری کالای خوداتکایی

ماده ۱ : تعاریف

تعریف کلمات و اصطلاحات بکاربرده شده در این مجموعه ضوابط بشرح زیر می باشد :

الف) سازمان:

منظور از سازمان در این مجموعه ضوابط ، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای می باشد.

ب) اداره کل استان:

منظور از اداره کل استان ، ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده ای سراسر کشور می باشد.

ج) شرکت:

شرکت حمل و نقل بین شهری کالای خوداتکایی که در این مجموعه ضوابط اختصاراً شرکت نامیده می شود عبارت است از یک شخصیت حقوقی که به منظور تصدی عملیات حمل و نقل جاده‌ای بین شهری کالا با رویکرد توسعه و تقویت شرکتهای دارای ناوگان ملکی و ارتقای بهره وری ناوگان عمومی حمل و نقل کالا تشکیل شده و از اداره کل استان مرکزیت شرکت، پروانه فعالیت دریافت می نماید.

د) اتحاد(کنسرسیوم) حمل و نقل خوداتکایی:

عبارت است از فعالیت مشترک دو یا چند شرکت حمل و نقل خوداتکایی دارای پروانه فعالیت معتبر از طریق انعقاد قرارداد که تحت یک نام واحد مورد تایید سازمان ، شبکه سیر تشکیل داده و بر اساس این مجموعه ضوابط مجوز دریافت و فعالیت می نمایند.

هـ) پروانه فعالیت:

مجوزی است که توسط اداره کل استان برای شروع و تداوم فعالیت شرکتهایی که دارای شرایط لازم هستند برای مدت معین صادر می گردد.

و) وسیله نقلیه ملکی:

وسیله نقلیه عمومی باری که سند رسمی مالکیت آن به نام شرکت باشد و در جهت انجام عملیات حمل ونقل کالای شرکت به کار گرفته می شود.

ز) شهرک حمل و نقل(پایانه عمومی بار):

مجموعه اماکنی است متشکل از شرکتهای حمل و نقل جاده ای با تاسیسات لازم و واحدهای خدماتی و تجاری مربوطه بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان که در آن خدمات مختلف حمل و نقلی و انبارداری ارائه می گردد.

ح) بازارگاه:

پلتفرمی تحت وب می باشد که تعاملات، مذاکرات و انجام توافقات و قراردادها جهت فروش خدمات حمل و نقل بین ارایه دهندگان و متقاضیان خدمات حمل و نقل جاده ای کالا از طریق اینترنت در آن صورت می پذیرد و در این ضوابط به اختصار بازارگاه گفته می شود.

فصل اول : نحوه ارایه تقاضای تاسیس و تکمیل پرونده

ماده ۲ : تاسیس شرکت

تاسیس شرکت از سوی متقاضیان حقیقی یا حقوقی منوط به ارایه درخواست کتبی متضمن تاریخ درخواست، موضوع و طی مراحل تکمیل پرونده در قالب این مجموعه ضوابط و قوانین و سایر مقررات مربوطه بوده و مدارک مورد نیاز جهت تکمیل پرونده تاسیس شرکت نیز به شرح ذیل می باشد:

۱. درخواست تاسیس متقاضی
۲. طرح اساسنامه و شرکت نامه (حسب مورد)

تبصره ۱ : موضوع فعالیت شرکت در اساسنامه و دیگر مدارک ثبتی به شرح زیر می باشد:

"انجام امور حمل و نقل جاده ای داخلی کالا (در صورتی که حمل کالای مشخصی توسط متقاضی مورد نظر است نام آن ذکر گردد.) در سراسر کشور صرفاً برای ناوگان ملکی معرفی شده به اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده ای استان ... ".

تبصره ۲ : درج عبارت "خوداتکایی" به عنوان پیشوند نام شرکت در مدارک ثبتی شرکت الزامی است.

۳. مدیرعامل و اعضای هیات مدیره مندرج در اساسنامه باید واجد شرایط ماده ۵ و تبصره آن باشد.

٤. اصل گواهی های مربوط به بندهای (د) و (هـ) ماده ۵ برای مدیرعامل و اعضای هیات مدیره.

تبصره : صدور گواهی های مذکور بر اساس معرفی نامه های اداره کل استان خواهد بود.

۵. اصل و تصویر شناسنامه، کارت ملی و برگ پایان خدمت یا معافیت دائم (برای افراد ذکور مشمول) مدیرعامل و اعضای هیات مدیره.

۶. آدرس محل سکونت و تلفن مدیرعامل.

۷. تعهدنامه های رسمی مدیرعامل و اعضای هیات مدیره مبنی بر رعایت مفاد ماده ٤ و بند ۱ ماده ۱۵.

۸. اصل و تصویر اسناد و مدارک ناوگان ارایه شده مطابق با شرایط و ضوابط مندرج در ماده ۶.

۹. اصل و تصویر اسناد و مدارک محل استقرار و فعالیت شرکت مطابق با شرایط و ضوابط مندرج در ماده ۷.

۱۰. فرم تکمیل شده توسط اداره کل استان در مورد خلاصه وضعیت شرکت.

ماده ۳ : معرفی به ثبت

پس از تکمیل پرونده مطابق با ماده ۲ و احراز انطباق تصاویر ارایه شده با اصل آنها، متقاضی توسط اداره کل استان جهت ثبت شرکت به مرجع ثبت شرکتها معرفی می شود.

تبصره: موافقت با ثبت شرکت و معرفی به ثبت، به هیچ وجه مجوز فعالیت شرکت تلقی نمی گردد و شروع به فعالیت مستلزم دریافت شناسه و پروانه فعالیت از اداره کل استان می باشد.

ماده ۴ : تعهدات متقاضی

متقاضی تاسیس شرکت حمل و نقل "خوداتکایی" موظف به رعایت موارد ذیل با ارایه تعهد نامه رسمی محضری می‌باشد:

۱. حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ معرفی به ثبت نسبت به تسلیم اظهارنامه ثبتی به همراه مدارک لازم به مرجع ثبت شرکتها اقدام نموده و مدارک مثبته را حداکثر ۱۰ روز پس از ثبت به اداره کل استان تحویل دهد.

۲. تا زمان اخذ پروانه فعالیت از اداره کل استان، از انجام هرگونه فعالیت در امر حمل و نقل جاده ای داخلی نظیر انعقاد قرارداد حمل، انجام تبلیغات و ... خودداری نماید.

۳. مدیرعامل و اعضای هیات مدیره متعهد به رعایت تمامی ضوابط و شرایط درنظر گرفته شده برای تاسیس و فعالیت شرکت حمل و نقل خوداتکایی (از جمله عدم انتقال وسایل نقلیه ملکی و صدور بارنامه منحصراً برای ناوگان ملکی معرفی شده و نیز عدم امکان صدور بارنامه برای ناوگان ملکی خود توسط سایر شرکتهای حمل و نقل) بوده و حق هرگونه ادعایی در این خصوص را از خود سلب می نماید.

تبصره: در صورت عدم انجام تعهدات فوق الاشاره و همچنین عدم پیگیری متقاضی ظرف سه ماه برای دریافت پروانه فعالیت، تمامی مدارک و مجوزها و درخواست های ارایه شده کان لم یکن تلقی خواهند شد.

ماده ۵ : شرایط مدیرعامل و اعضای هیات مدیره

شرایط عمومی فعالیت مدیرعامل معرفی شده به شرح ذیل می باشد:

الف)تبعه و ساکن جمهوری اسلامی ایران.

ب) متدین به دین مبین اسلام یا سایر ادیان رسمی کشور.

ج) عدم اشتغال به سمت مدیریت عاملی در شرکتهای دیگر یا مدیریت موسسات.

د) عدم اعتیاد به مواد مخدر.

هـ) عدم سوءپیشینه کیفری موثر که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شده باشد.

و) داشتن گواهی پایان خدمت یا معافیت دائم برای افراد ذکور مشمول.

ز)عدم تصدی به هرگونه شغل دولتی برابر قوانین موضوعه با اعلام کتبی متقاضی.

ح) رسیدن به سن قانونی (۱۸ سال تمام).

ط) ارایه گواهی گذراندن دوره های آموزشی مرتبط بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان.

تبصره: اعضای هیات مدیره، باید دارای شرایط مذکور در بندهای (د)، (هـ) و (و) و (ز) باشند.

ماده ۶ : ناوگان

شرایط ناوگان مورد نیاز برای فعالیت به صورت شرکت حمل و نقل خوداتکایی به شرح ذیل می باشد:

نوع وسیله نقلیه	حداقل تعداد (دستگاه)
وسیله نقلیه باری ملکی به نام شرکت	۳

تبصره ۱: متقاضیانی که قصد دارند علاوه بر حمل کالاهای عمومی نسبت به حمل کالاهای معینی مانند فرآورده های نفتی نیز اقدام نموده و به فعالیت بپردازند و بالعکس، علاوه بر تامین وسیله نقلیه باری ملکی مورد نیاز (برای درخواست اخذ مجوز حمل کالا) مکلفند بر اساس تعداد مندرج در جدول این ماده وسیله نقلیه ملکی (برای درخواست اخذ مجوز حمل فرآورده های نفتی) اضافه نموده و ارایه نمایند.

تبصره ۲: مالکیت شرکت در خصوص تعداد کامیونهای ملکی به صورت ۶ دانگ می باشد.

تبصره ۳: در مورد اسناد اجاره به شرط تملیک شرکتهای لیزینگ بایستی نام شرکت به عنوان مستاجر در سند وسیله‌نقلیه قید گردیده باشد.

تبصره ۴: ملاک احراز ناوگان ملکی موضوع این ماده، ارایه سند رسمی مالکیت تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی و در مورد وسایل نقلیه نوشماره (صفر کیلومتر)، سند فروش کارخانه (یا برگ سبز گمرکی در مورد ناوگان وارداتی) به همراه برگ سبز مالکیت صادره از سوی نیروی انتظامی می باشد.

تبصره ۵: شرکت موظف است لیست بهنگام شده ناوگان ملکی خود را به اداره کل استان اعلام نماید.

ماده ۷ : محل استقرار شرکت

الف) شرایط:

مکان معرفی شده به اداره کل ثبت شرکتها (موضوع بند ۹ ماده ۲) منحصراً به عنوان محل استقرار و فعالیت شرکت حمل و نقل خوداتکایی در نظر گرفته شده و باید دارای کاربری تجاری یا اداری و یا خدماتی با سند رسمی مالکیت یا اجاره نامه رسمی حداقل سه ساله به نام شرکت باشد.

تبصره ۱: در مورد متقاضیان تاسیس و بهره برداری شرکت حمل و نقل فرآورده های نفتی خوداتکایی، مکان فعالیت می بایست در محل بارگیری مورد تایید شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه باشد.

تبصره۲: در مناطق روستایی که کاربری های رسمی در اسناد مالکیت اماکن ذکر نشده باشند، کاربری تجاری یا خدماتی مورد تایید دهیاری محل قابل پذیرش می باشد.

ب) مدارک مورد نیاز محل استقرار شرکت

۱. تصویر مصدق سند رسمی مالکیت یا اجاره نامه رسمی ۳ ساله محل فعالیت، یا اجاره غرفه یا مشارکت در احداث یکی از غرف پایانه عمومی و یا شهرک حمل و نقل و در خصوص شرکتهای حمل و نقل فرآورده های نفتی، تصویر مصدق اجازه نامه کتبی توسط شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه و یا قرارداد اجاره محل فعالیت فیمابین شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه و شرکت حمل و نقل.

۲. گواهی بلامانع بودن محل فعالیت از نقطه نظر ترافیکی، انتظامی، بهداشتی، زیست محیطی و نوع کاربری از مراجع ذیربط .

فصل دوم : نحوه بهره برداری و فعالیت

ماده ۸ : صدور پروانه فعالیت

پس از ارایه مدارک ثبتی مطابق با تعهدات مندرج در ماده ٤ توسط شرکت و ارایه اسناد مالکیت ناوگان موضوع ماده ۶ و همچنین تنظیم قرارداد بیمه مسئولیت مدنی در خصوص انجام تعهدات حمل و نقل، فرم خلاصه وضعیت شرکت مطابق این مجموعه ضوابط توسط اداره کل استان تنظیم و در صورت تطبیق مدارک مندرج در پرونده با وضعیت شرکت، پروانه فعالیت سه ساله برای شرکت توسط اداره کل استان صادر می گردد.

ماده ۹ : تمدید پروانه فعالیت

تمدید پروانه فعالیت منوط به احراز شرایط زیر بوده و برای دوره های سه ساله انجام می گردد.

۱. نداشتن منع قانونی بر اساس رای مرجع قضایی.

۲. از بین نرفتن هریک از شرایط لازم برای تاسیس و بهره برداری مطابق ضوابط.

ماده ۱۰ : تطبیق وضعیت

۱. هر نوع واگذاری ناوگان ملکی موضوع ماده ۶ تحت عنوان وکالت یا غیر به صورت عادی یا رسمی بدون رعایت شرایط مقرر در ماده ۱۲ ممنوع است.

۲. احراز و انطباق فعالیت شرکتهای حمل و نقل خوداتکایی با این مجموعه ضوابط به صورت مستمر و بر خط در زمان صدور بارنامه از طریق سامانه های رایانه ای و اطلاعات موجود در سازمان مورد بررسی قرار گرفته و به محض از دست رفتن هر یک از شرایط مندرج در این مجموعه ضوابط و یا عدم فعالیت بیش از دو سال (از تاریخ آخرین بارنامه صادره)، پروانه فعالیت آن از درجه اعتبار ساقط و تمدید مجدد آن مستلزم طی مراحل تاسیس و بهره برداری به عنوان متقاضی جدید خواهد بود. موارد تعطیلی غیر ارادی با تشخیص کمیته ای متشکل از مدیرکل دفتر حمل و نقل کالا(دبیر)، مدیرکل دفتر حقوقی و مدیرکل استان ذیربط از شمول این ماده مستثنی می باشد. ملاک تصمیم گیری نظر اکثریت اعضاء می‌باشد.

ماده ۱۱ : محدوده فعالیت

شرکتهای حمل و نقل خوداتکایی منحصراً مجاز به صدور بارنامه برای ناوگان ملکی معرفی شده موضوع ماده ۶ این ضوابط و تبصره های آن از تمامی مبادی بارگیری کالا در سطح کشور بوده و صدور بارنامه توسط دیگر شرکتهای حمل و نقل برای ناوگان یادشده ممنوع است. صدور بارنامه برای سایر ناوگان غیرملکی توسط این شرکتها مجاز نمی باشد. نحوه صدور بارنامه مطابق ضوابط تهیه، تنظیم و استفاده از بارنامه الکترونیکی جاده ای موضوع ضوابط شماره ۶۲۷۱۶/۷۱ مورخ ۹۹/۵/۲۰ و اصلاحات بعدی آن می باشد.

ماده ۱۲ : خروج ناوگان

خروج ناوگان از فهرست ناوگان مشمول این ضوابط به نحو زیر صورت می گیرد:

خروج ناوگان ملکی در صورتی که تعداد ناوگان باقیمانده از حداقل مندرج در جدول ماده ۶ کمتر نشود، بلامانع است.

تبصره ۱: در صورت فروش ناوگان ملکی و ارایه مدارک و مستندات مذکور از سوی شرکت و یا مالک وسیله نقلیه به اداره کل استان مرکزیت شرکت، وسیله نقلیه مذکور از لیست ناوگان ملکی شرکت حذف و محدودیت صدور بارنامه مندرج در ماده ۱۱ فوق برای وسایل نقلیه مذکور حذف می شود.

تبصره ۲: شرکت موظف است قبل از هرگونه تغییرات در تعداد و مشخصات ناوگان ملکی، درخواست خود را بـه اداره کل استان محل فعالیت ارایه و تاییدیه دریافت نماید.

ماده ۱۳ : تخلفات

کلیه مقررات مربوط به نحوه رسیدگی به تخلفات رانندگان، ناوگان و شرکتهای حمل و نقل در خصوص رانندگان، ناوگان و شرکتهای موضوع این مجموعه ضوابط نیز جاری خواهد بود.

ماده ۱۴ : نحوه تشکیل و فعالیت کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی:

الف) مدارک مورد نیاز:

۱- شرکتهای حمل و نقل خوداتکایی متقاضی تشکیل کنسرسیوم، می بایست در ابتدا نسبت به تمدید پروانه فعالیت خود به مدت یک سال اقدام نمایند. این امر به منظور مجاز بودن فعالیت کلیه شرکتهای عضو کنسرسیوم در مدت همکاری و همزمانی پایان زمان انقضاء پروانه فعالیت می باشد.

۲- تقاضای تشکیل کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی نیازمند درخواست کتبی دو یا چند شرکت حمل و نقل خوداتکایی دارای پروانه فعالیت معتبر و مستقر در دو یا چند شهر مختلف به همراه ارایه تصویر پروانه فعالیت و قرارداد همکاری مشترک و معرفی شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی می باشد.

۳-کلیه مراحل اخذ مجوز تشکیل کنسرسیوم از طریق اداره کل استان مرکزیت شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی صورت می پذیرد.

٤- فرم قرارداد همکاری مشترک باید به تایید اداره کل استان ذیربط رسیده و نسخه ای از قرارداد در پرونده شرکت عضو کنسرسیوم بایگانی شود. هر نوع الحاق و اضافه شدن اعضای جدید به کنسرسیوم موجود منوط به تنظیم الحاقیه قرارداد فعالیت مشترک بوده و بایستی به اطلاع اداره کل استان ذیربط و دفتر حمل و نقل کالا برسد.

۵-تنظیم لیست کامیونهای ملکی شرکتهای حمل ونقل خوداتکایی عضو کنسرسیوم و ارایه آن به اداره کل استان ذیربط.

۶-نام شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی، به عنوان نام کنسرسیوم درج می گردد.

ب) نحوه اخذ مجوز:

پس از ارایه مدارک مذکور در بند فوق، اداره کل استان ذیربط ضمن بررسی اسناد و مدارک ارایه شده، با اطلاع دفتر حمل و نقل کالا مجوز فعالیت کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی را صادر می نماید. مدت اعتبار این مجوز ۳ سال بوده و در این مدت هر نوع فعالیت شرکتهای عضو کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی تحت نام و قالب مذکور بلامانع خواهد بود.

ج) شرایط فعالیت بصورت کنسرسیوم:

۱- کلیه کامیونهای ملکی شرکتهای حمل و نقل خوداتکایی عضو کنسرسیوم حمل و نقل به عنوان مجموعه واحد تلقی و می توانند در مناقصه های بزرگ و کوچک ملاک عمل قرار گیرند.

۲- با تشخیص اداره کل استان، کامیونهای ملکی شرکتهای عضو کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی، در شهر محل استقرار هر یک از اعضا از اعلام بار معاف می باشند. مشروط به اینکه صدور بارنامه الزاما از طریق شرکت حمل و نقل عضو کنسرسیوم صورت گیرد.

۳- هر یک از شرکتهای عضو کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی، مدیریت فعالیت اجرایی دیگر اعضا را در محل فعالیت خود بر عهده دارد.

٤- در صورت بروز مشکل و یا تعطیلی هریک از شرکتهای حمل و نقل خوداتکایی، شرکت مذکور از کنسرسیوم خارج می شود. چنانچه آن شرکت در ابتدا به عنوان شرکت متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم معرفی شده بود، اعضای کنسرسیوم می بایست نسبت به معرفی شرکت جدید متولی مدیریت هماهنگ کنسرسیوم حمل و نقل خوداتکایی اقدام نمایند.

ماده ۱۵ : سایر مقررات

۱. شرکت می بایست نسبت به اجرای کلیه مقررات و دستورالعملهای صادره از سوی سازمان اقدام نماید.

۲. شرکت در تمامی مبادی بارگیری ملزم به رعایت آخرین ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی در خصوص فعالیت مدیران فنی بوده و مسئولیت کنترل فنی ناوگان موضوع ماده ۶ مطابق با ضوابط ماده ۵ آیین نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، مستقیماً بر عهده شرکت حمل و نقل خوداتکایی می باشد.

۳. برای حمل محمولات و فرآورده های نفتی متعلق به شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی بایستی از بارنامه ویژه حمل فرآورده های نفتی استفاده گردد.

٤. شرکت می بایست در صورت اعلام اداره کل استان و یا سازمان کلیه آمار و اطلاعات خواسته شده را در اسرع وقت ارسال و همکاری های لازم را با سازمان و شرکت های ممیزی طرف قرارداد و معرفی شده از سوی سازمان بعمل آورده و دسترسی لازم به بانکهای اطلاعاتی مربوطه را فراهم سازد.

۵. عملیات حمل و نقل محمولات فوق سنگین و ترافیکی توسط شرکتهای حمل و نقل خوداتکایی مجاز نمی باشد.

۶. فعالیت شرکت در زمینه حمل ونقل بین شهری کالای خوداتکایی و سایر شقوق حمل و نقل بین شهری جاده‌ای (مسافر بین شهری- بین المللی کالا و مسافر) به صورت توام مستلزم احراز شرایط این مجموعه ضوابط و سایر ضوابط مترتبه و اصلاح موضوع شرکت در اساسنامه آن می باشد.

بخش چهارم

ضوابط اختصاصی صدور پروانه فعالیت حمل و نقل برای شرکتهای توزیعی و پخش

ماده ۱ : تعاریف

تعریف کلمات و اصطلاحات بکاربرده شده در این مجموعه ضوابط بشرح زیر می باشد :

الف) شرکت توزیعی و پخش:

شخصیت حقوقی است که در قالب یکی از شرکتهای تجاری موضوع قانون تجارت و با مجوز وزارتخانه و سازمان های ذیربط برای توزیع و پخش کالاهای مشخص، تشکیل شده و مطابق مجوز مربوط صرفاً مبادرت به توزیع و پخش آن می نمایند که منبعد شرکت نامیده می شود و پس از اخذ مجوز حمل و نقل از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای که منبعد سازمان نامیده می شود، مجاز به فعالیت در امر حمل و نقل جاده ای می باشد.

ب) محمولات متعلقه:

منظور کالاهایی است که شرکتهای توزیعی و پخش حسب مورد با مجوز از وزارتخانه ها و سازمانها و نهادهای مربوطه، مسئولیت حمل و توزیع آن را بر عهده دارند.

ج) حوزه جغرافیایی فعالیت:

محدوده ای از حوزه جغرافیایی است که شرکت طبق اساسنامه خود می تواند در آن محدوده فعالیت نموده و بارنامه صادر نماید.

ماده ۲ : صدور پروانه فعالیت

مدارک موردنیاز برای صدور مجوز فعالیت جهت شرکتهای توزیعی و پخش عبارتند از:

الف) درخواست کتبی شرکت متقاضی

ب) تغییر موضوع فعالیت شرکت در اساسنامه و دیگر مدارک ثبتی، به نحوی که عبارت "انجام امور حمل و نقل جاده ای داخلی محمولات متعلقه با کسب موافقت قبلی و کتبی از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای" در آن اضافه و درج شود.

ج) ارایه مجوزهای قانونی معتبر در موارد ذیربط از وزارتخانه ها و سازمانها و نهادهای مربوطه منجمله وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی، وزارت بازرگانی، وزارت جهاد کشاورزی و ...(حسب مورد).

د) شرایط و مدارک محل فعالیت مطابق ماده ۳.

هـ) شرایط و مدارک وسایل نقلیه مطابق ماده ٤.

ماده ۳ : شرایط محل فعالیت شرکت

۱- شرکت توزیعی و پخش باید برای فعالیت در بخش حمل و نقل جاده ای محل مناسبی به میزان حداقل ۷۰۰۰ مترمربع ارایه نماید.

تبصره: محل فعالیت ارایه شده می بایست برای بارگیری و تخلیه کالا مناسب بوده و مورد تایید سازمان برای اشتغال به امور حمل و نقل باشد.

۲- محل فعالیت شرکت می تواند بصورت یکجا در یک محل و یا در مکانها و شهرهای مختلف بوده، به نحوی که حداقل مقدار ۳۰۰۰ مترمربع آن در استانی که مرکزیت شرکت در آن واقع شده باشد و متراژ محل های ارایه شده از ۱۰۰۰ مترمربع کمتر نباشد.

۳- محل فعالیت شرکت می تواند بصورت ملکی یا استیجاری باشد.

تبصره: در صورت ارایه سند اجاره بابت محل فعالیت شرکت، مدت قرارداد اجاره می بایست حداقل ۳ ساله منظور گردد.

٤- محل بارگیری و تخلیه شرکت توزیعی و پخش می تواند بصورت مسقف یا روباز باشد.

۵- شرکت توزیعی و پخش پس از اخذ مجوز فعالیت از سازمان می تواند به شرط دارا بودن حداقل ۱۰۰ مترمربع دفتر کار در هریک از شهرهای حوزه جغرافیایی فعالیت خود بارنامه صادر نماید.

۶- محل فعالیت شرکت باید دارای آب، برق، تلفن، جعبه کمک های اولیه، وسایل گرم کننده و خنک کننده، سرویس بهداشتی و ... باشد.

ماده ۴ : وسایل نقلیه

۱- شرکت پخش مکلف به ارایه سند رسمی مالکیت تعداد ۲۵ دستگاه انواع کامیون اعم از پلاک عمومی و اختصاصی بنام خود یا اعضای هیات مدیره شرکت می باشد.

۲- شرکت پخش مکلف است لیست کامیونهای ملکی خود را به سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای ارایه داده و صرفاً مجاز به صدور بارنامه برای کامیونهای ملکی اعلامی می باشد.

ماده ۵ : صدور پروانه فعالیت

پروانه فعالیت پس از تکمیل پرونده و تایید سازمان استان مربوطه برای شرکت متقاضی صادر می گردد و مدت اعتبار این پروانه به مدت ۳ سال می باشد.

ماده ۶ : تمدید پروانه فعالیت

تمدید پروانه فعالیت منوط به احراز شرایط زیر می باشد:

۱. نداشتن منع قانونی بر اساس رای مرجع قضایی.

۲. از بین نرفتن هر یک از شرایط لازم برای تاسیس و بهره برداری مطابق ضوابط زمان تاسیس و یا این مجموعه ضوابط.

ماده ۷: عدم فعالیت

کلیه شرکتهای حمل و نقل توزیعی و و پخش موجود و دارای پروانه فعالیت در صورتی که به هر دلیل (ارادی) به مدت دو سال و یا بیشتر بارنامه صادر ننمایند، غیرفعال تلقی شده و برای شروع به کار مجدد بایستی وضعیت شرکت با این مجموعه ضوابط تطبیق یابد.

تبصره : موارد تعطیلی غیر ارادی با تشخیص کمیته ای متشکل از مدیرکل دفتر حمل و نقل کالا(دبیر)، مدیرکل دفتر حقوقی و مدیرکل استان ذیربط از شمول این ماده مستثنی می باشد. ملاک تصمیم گیری نظر اکثریت اعضاء می‌باشد.

ماده ۸ : سایر مقررات

۱- شرکت توزیعی و پخش مکلف به رعایت تمامی قوانین و مقررات، آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوطه می باشد.

۲- شرکت توزیعی و پخش موظف است کلیه تغییرات در رابطه با مدیریت، تاسیسات، تجهیزات و همچنین محل فعالیت خویش را در اسرع وقت به سازمان اعلام نماید.

۳- شرکت در تمامی مبادی بارگیری ملزم به رعایت آخرین ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی در خصوص فعالیت مدیران فنی بوده و مسئولیت کنترل فنی ناوگان موضوع ماده ٤ مطابق با ضوابط ماده ۵ آیین نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، مستقیماً بر عهده شرکت می باشد.

٤- در صورت عدم رعایت ضوابط و مقررات فوق و سایر ضوابط و مقررات حاکم بر فعالیت حمل و نقلی شرکتهای مذکور موضوع تخلف از سوی سازمان بررسی و برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون های مربوطه ارسال می گردد.